

שומרים על פרופורציה

גם כשזה לא בדיוק כמו שחלמנו...

כמה ביררנו, בדקנו, נפגשנו, התלבטנו, והכל כדי למצוא את בן הזוג המתאים, את זה המושלם. ברור, בן זוג לחיים, אינו עוד 'משהו' שבו אפשר להסתפק במועט או לחכות להזדמנות אחרת, אלו הם החיים עצמם, ולכן טבעי ומתבקש שנחפש ונצפה לטוב ביותר; אם הוא לא יהיה כזה, זו תהיה בעיה רצינית! יש כאלו שעדיין מחפשים, ויש שכבר מצאו, החליטו ואף נישאו, ומה קורה אז? מה קורה כאשר מגלים שזה לא בדיוק מה שחשבנו...?

אכן, החשש הזה מלווה לא מעט מאתנו. יש כאלו שהוא מונע מהם להתקדם לכיוון נישואים ויש כאלו שחווים זאת אחרי הנישואים - באחד משלבי בניית הזוגיות, והם עלולים להיראות כמי שחרב עליהם עולמם. אלא שכדאי לשמור על פרופורציה - היא תעזור לנו לשמור על הזוגיות ועל הבית.

כאשר אנו מתארים לעצמנו את בן הזוג האידיאלי, סביר להניח שיש בתודעתנו רשימה ארוכה של מעלות, תכונות וכישרונות אותם אנו מבקשים למצוא בו, ואשר נתפסים בעינינו כחיוניים וכמתאימים לנו. אנו הרי שונים מאוד זה מזה בתכונותינו ובאופיינו. וכפי שניסח זאת הרמב"ם: "דעות הרבה יש לכל אחד ואחד מבני האדם, וזו משונה מזו ורחוקה ממנה ביותר". וכך לדוגמה "יש אדם שהוא בעל חמה, כועס תמיד; ויש אדם שדעתו מיושבת עליו ואינו כועס כלל... יש אדם שהוא גבה לב ביותר, ויש שהוא שפל רוח ביותר. יש שהוא בעל תאוה... ויש שהוא בעל לב טהור מאוד". ועל זו הדרך, אומר הרמב"ם, גם לגבי תכונות אחרות כגון: "מהולל ואונן, כילי ושוע, אכזרי ורחמן, רך לבב ואמיץ לב וכיוצא בהן".

מחפשים, אפוא, את המינון המדויק, כך שיהיה "נדיב - אבל לא בזבזן, תקיף - אבל לא שתלטן" וכן הלאה. כמה זה יותר מדי? מהו אותו מינון אידיאלי? זה כבר סובייקטיבי לחלוטין, כשהקו המנחה רבים מאתנו הוא שבן הזוג יהיה בדיוק כמו שאני רוצה וחושב שעליו להיות... וחופף מזה, צריך כמובן שיבין אותי, יקבל אותי, ייתן לי את המקום שלי, וגם... וגם..

אלא שמה קורה אז, כאשר מקימים בשעה טובה בית ומשפחה ובן הזוג מתגלה כמי שאינו כליל השלימות? מה עושים אז, האם מתפשרים על פחות מהטוב ביותר? פשוט מבינים ש'ככה זה וזהו' ושאינן מה לעשות? זו בוודאי לא ההרגשה הבריאה ביותר לחיים בכלל ולחיי נישואים בפרט.

בין השלם ל"מושלם"

למען כל אחד מאתנו, אם הוא מוצא את עצמו, או את בן הזוג כמובן, במידה כזו או אחרת בתוך המציאות שתיארנו ורוצה לשנות אותה, ולטובת מי שאינו רוצה להגיע למצב דומה - חשוב שנזכור כי אפשר גם אחרת. תחושות של חמיצות, התפשרות ואכזבה מבן הזוג אינן גזרת גורל, לו רק נשכיל לחפש את השלם ולא את "המושלם".

החיפוש שלנו אחר השלימות בחיי הנישואים, בזוגיות, לא נולד היום. נולדנו עמו, נבראנו אתו. אדם הראשון נברא מושלם, "זכר ונקבה בראם". היה בו את כל מה שצריך האיש וצריכה האישה, לא חסר לו כלום. כל עוד זה היה המצב, הוא נשאר לבד. על הכתוב - "ולאדם לא מצא עזר כנגדו", מביא רש"י: "אמר לכל יש בן זוג ולי אין בן זוג". רק לאחר שהלין על מצבו וחש את הצורך ב"עזר כנגדו", או אז ברא ה' את האישה. וכפי שמפרט הרמב"ן: "כי לא היה החפץ לפניו יתברך לקחת צלעו ממנו, עד שידע אדם שאין בנבראים עזר לו, ושיתאווה שיהיה לו עזר כמותם."

רק כשיודעים, ובעיקר מרגישים שמהו חסר, ניתן ליצור את ההבדלה שבין האיש לאישה, ואת האיחוד והשלימות שבחיבור ביניהם. "בעבור שנקבת האדם הייתה עצם מעצמיו ובשר מבשרו, ודבק בה, והייתה בחיקו כבשרו ויחפוץ בה להיותה תמיד עמו... הושם טבעו בתולדותיו להיות הזכרים מהם דבקים בנשותיהם". כל איש ואישה יודעים ומרגישים היטב שמהו חסר כשהם לחוד. יש בי משהו משלו, יש בה חלק ממני, אנחנו מחפשים את השלימות, והיא אפשרית דווקא בגלל ההכרה שלכל אחד מאתנו חסר משהו, האחד לא שלם מבלי רעהו ורק ביחד נגיע לאותה שלימות נכספת.

פרקטיקה

איך עושים זאת? פגשתי זוג, שהשיחה בה פירטו מה מפריע להם, נשמעה בערך כך:

- "אני לא יכולה יותר. הוא כזה 'כבד', הכול אצלו מתוכנן מראש וחייב להתנהל לפי הכללים, וכל שינוי מוציא אותו מדעתו!"

- "אי אפשר איתה", טען הבעל לעומתה. "שום דבר אצלה לא מתוכנן, שום דבר אינו קבוע, הכול לפי מה שמתחשק ו'בא' באותו רגע!" אכן, בעיה רצינית. נראה שבאמת אי אפשר ככה!

וכאן הגיע הזמן להתערב: "אולי אתה יכול למצוא איך ובמה תוכל להנות מהספונטניות שלה, במה היא תוכל לתרום לזוגיות שלכם? ואת, אולי תוכלי לתאר בבקשה כיצד העובדה שיש תכנון ויש כללים - תורמת לך ולזוגיות?"

עד לאותו רגע, שמעתי וקראתי סיפורים על 'נקודות מפנה' שהתרחשו בעת טיפול זוגי (או אחר), ועל רגע אחד שבו ניתן היה לראות ולהרגיש את השינוי המיוחל קורה, שינוי שאחריו כבר הכול נראה אחרת, אבל לא זכיתי לראות זאת בעיניי. וכעת, זה התרחש לנגד עיניי ממש. את השינוי היה אפשר לראות בעיניהם - תחילה במבט המופתע ואז בזיק שניצת. כמוכן, היה צורך להמשיך לעבוד ולעבד, אבל זה כבר היה אחרת לגמרי. פתאום שמענו כמה זה כיף להשתחרר וליהנות קצת מהחוויות שהחיים מזמנים, ומאידך, כמה חשוב שיש בסיס איתן של תכנון ושל כללים. פתאום הם התחילו להרגיש שאצל כל אחד מהם יש משהו שחסר. חסר לשני, ובעיקר חסר להם כזוג - חיסרון שאותו הם נועדו למלא.

וכשרואים שמהו מצליח, מנסים שוב אצל זוג אחר. הפעם זה היה חריף ועוקצני אף יותר: "גיליתי שהוא לא כזה חכם כמו שחשבתי!" הטיחה האישה. "מה לעשות 'גברת איינשטיין', אני ממש מצטער אבל אני לא יודע הכול!" השיב הבעל להאשמתה. זה כבר נשמע יותר מאתגר, אבל בכל זאת החלטנו לנסות: "מה דעתכם, תוכלו לדמיין ולתאר לעצמכם איך תיראה זוגיות שבה לא כל אחד יודע הכול? זוגיות שיש בה מה ללמוד אחד מהשני וביחד? איך לדעתכם הילדים ירגישו בבית כזה?"

אולי נפנה את השאלה לקוראים (או לקוראות): מה אתם חושבים על זוגיות כזו? נסו את זה בבית, זה עובד!

ולפעמים אפילו חסרונות 'מוכחים' או קשיים אמיתיים, יכולים להיראות אחרת. אוקי, היא באמת כזו, אבל אם הכול היה מושלם הרי היית משתגע מרוב שעמום, לא? כן, הוא באמת לא מבין אותך. אבל אולי זה שאת צריכה להתאמץ להסביר יותר והוא מצדו צריך להשקיע הרבה יותר כדי להבין, יכול בעצם לתרום לכם? התשובה ברורות, רק צריך לשאלות את השאלות הנכונות...

אנו מכירים את הסיפור על החסיד שתיאר בפני אדמו"ר הזקן את המצב העגום אליו נקלע, תוך שהוא מסביר מה בדיוק צריך לקרות בכדי שהוא ייחלץ מהצרה בה נמצא. הגיב הרבי ואמר: "אתה אומר מה אתה צריך, אך אינך חושב כלל - לשם מה צריך אותך?" מסופר כי החסיד התעלף מתוכחתו הישירה של הרבי ומאז הפך לאיש אחר.

אנחנו לא צריכים להתעלף, די בכך שנשאל את השאלה הנכונה. נתמקד פחות בשאלה מה אני צריך מבן הזוג ומה הוא נותן לי, ונתרכז בשאלה מה כל אחד מאתנו יכול לתת לשני ובעיקר - איך כל אחד מאתנו נותן את חלקו לזוגיות השלמה שלנו.

ברור, לא כל תכונה שלילית היא משהו שצריך לטפח ולא כל התנהגות יש לנו לשבח. אל לנו להתחיל לראות בחיסרון יתרון ובבעיה פתרון. את מה שצריך לתקן, נתקן שנינו יחד וכל אחד בפני עצמו, אך כאשר אנו מוכנים לקבל את החסר כחלק מהתפקיד והמשימה שלנו ולהבין שנועדנו להשלים זה את זה ולהיות שלמים ביחד, אז מגלים את השלום - את השלם בבית.

תם ולא מושלם...

